

Horia CRIOS

Autodefinire. Despre curaj, români, alți autori și eu. Popor de fricoși, sunteți așa din cauza penibilei experiențe milenare și vă temeți de sărăcie; este dușmanul vostru cel mai crunt, dar nici nu scăpați de ea! Dacă mi-ați asculta vorbele și ați crede în ele, n-ar mai exista motiv de teamă!

Tatăl Ceresc nu-i autocrat! Voi sunteți moștenitorii Împărăției Cerești și Terestre, deci puteți participa din plin, cât sunteți vii, făcând ce vreți cu Dreptul și Puterea! De bază este să aveți încredere în cei ca mine și în străvechea Lege (de-atâta vreme nerespectată!), să o cunoașteți și să o înțelegeți!

Capra și cei 3 iezi urlă aprinși de ură, arătându-se nemulțumiți de scrierile mele inspirate din realitățile unui trecut dureros, considerând că nu mai suscită interes pentru nimeni... Frica, slăbiciunea contagioasă a derivaților din obscen și alcool, îi determină pe mulți să se cațere pe lianele alunecoase ale vreunui partid, încercând să se convingă de faptul că ei au totul sub control, deși se prefac a nu vedea pădurile vândute, țara distrusă... În mintea voastră care nu a ajuns încă la înălțimea la care trebuia, "toate legăturile-s tăiate"; descătușați-vă definitiv și savurați din plin libertatea! Nimeni nu are timp să vă învețe, învățați-vă singuri, dar puteți?!

Ca niște molii negre ieșite dintr-un sac uitat din întâmplare într-o magazie, zboară gândurile mele... Zboară o vreme prin văzduhul rarefiat, se împerechează aiurea, cine știe pe unde, și se prefac în ouă și larve plăpânde, scârboase și flămânde. Hrănindu-se din sacul uitat, iar sunt gata de un zbor plin de farmec aceste solii supuse unor porunci absurde, date la beție sau de o minte ostenită de nesomn. Poruncile, aruncate cândva în joacă sau din întâmplare, le-am rostogolit ca pe niște zaruri pe masa verde a Posibilităților și s-au oprit lângă cartea de tarot, Moartea. Așa trebuie să fie? Acesta-i Planul, nu contează prețul: *Cred în mesianismul scrierilor mele, chiar dacă voi întâmpina probleme datorită lor!*

S-a născut la 18 ianuarie 1951, în București. Este absolvent al Institutului Pedagogic, specializare Română și Franceză. A fost profesor de limbă și literatură română.

Este autorul cărților *Bezmetic prin timp*, volumul I, ediția 1, Editura Paco, București, 2012, ediția a doua, Editura Amanda, București, 2019; volumul II - Editura Amanda, București, 2019 și *Povești bâzâite, iar unele miorlăite*, ediție electronică, link: https://revistedecultura.files.wordpress.com/2020/07/2020-horia_crios_povec899ti_bc3a2zc3a2ite_iar_unele_miorlc483ite.pdf

A publicat și publică, în special proză scurtă de foarte bună calitate, în revistele: *Bogdania*, *Amurg Sentimental*, *Antim*, *Arena Literară*, *Cervantes*, *Literar ing* ș.a.

Unele dintre lucrările sale au fost incluse în *Antologia concursului literar Titel Constantinescu*, 2011, de asemenea, în *Amprente pe cerul înstelat*, București, 2018.

Extrase din cronici

Lucid printr-un timp bezmetic. (...) Hopa!...Stai așa că aci e *altceva*! *Are haz, să fi găsit, într-adevăr, ce caut?*... E un mesaj autentic către cei care vin cu noi din adâncurile istoriei a tracilor sau...? Prefața m-a edificat, dându-mi și primii fiori, (cum reușesc doar acele forme de proză care cuprind crâmpoșe autentice de dramă sau tragedie umană).

(...) După ce, în primul eseu, intitulat "Umbra meșterului Manole", am de-a face cu o altfel de interpretare a celebrei legende, dau și de o altfel de viziune asupra sacrificiului suprem pentru reușita capodoperelor de artă. Omenescul din acest excelent autor de proză scurtă se oprește la sacrificarea facilă a iubitei, a iubirii, pentru glorie și chiar pentru bani. (...) Pentru Horia Crios mănăstirea Curtea de Argeș, albă ctitorie unică în lume, pre-cum Tajmahalul indienilor, faptul că acolo se află ofrandă proprie iubire a mește-rului, pe care-l socotește un "naiv" care n-a băgat de seamă că șmecherii din jurul lui au jubilat malefic atunci când cea care venea cu merinde nu era nici soția sau sora vreunuia dintre cei "zece meșteri mari, calfe și zidari", i se pare de neiertat!...:

(...) *O, Ana, ce bărbat genial ai avut! Ce simbol de sacrificiu pe pielea altuia! Câtă înrâncenare în păstrarea jurământului încălcat de nouă din cei zece care îl prestaseră! Și cât mă doare râsul tău când ti se părea că Manole, omul tău, glumește. Și plânsul tău, Ană, când zidul te cuprindea, când groaza te înțeșta, când te rugai și nimeni nu te auzea!* (...) *A rămas mănăstirea în picioare, a rămas minunea, dar, odată cu ea, și blestemul Anei, al iubirii ei, înăbușită dement, chiar în temelie...*

(...) Am declarat că vom propune această carte la premiul de stat pe anul 2013 și chiar la Premiul Nobel. Se află în ea întreaga stare a felului nostru de a fi și de a trăi din a doua jumătate a secolului XX. Bravos domnule Crios! (**Traian Bădulescu-Șuțeanu**, Revista *Neamul Românesc*, despre volumul I, *Bezmetic în timp*)

Despre Horia Crios și proza scurtă. O surpriză plăcută mi-a prilejuit-o scriitorul Horia Crios cu volumul său cuprinzând o suită de proze scurte și trei piese de teatru foarte concentrate, adunate sub un titlu care te poate șoca: *Bezmetic prin timp*.

Deschid cartea și ce văd? Câteva rânduri mustind de suferință acumulată în vreme, lăsate sub forma unei dedicații, fiului său, autorul cărții de față, având semnificația unui testament moral. Scopul acestuia este de a-l determina pe urmaș să continue împlinirea unui înalt ideal, făptuit în oarecare măsură de cel care i-a dat viață. Tot aici am aflat și cheia care mi-a folosit să-l înțeleg pe autor, cu toată zbaterea sa de a fi la înălțimea îndatoririi pe care, acceptând-o, și-a definit-o ca parte a propriei predestinări. Reproduc aici acea dedicație testament:

Tatăl meu, fie-i țărâna ușoară, a scris cu mâna tremurândă pe o carte:
Fiule, ți-am dat înțelepciunea gândului și gândul înțelepciunii. Ce nu am putut eu, vei putea tu! Și nu uita: când bat clopotele în satele armânești din Cadrilater, și morții plâng. Ascultă-le plânsul, le zvântă lacrimile și fă-i nemuritori!

Marcat de gravitatea testamentului ce trebuia împlinit, am început cu maximă atenție să citesc. Prima lucrare, de nici o pagină, care dă și titlul volumului, îl proiectează pe cititor în copilăria scriitorului, acel teritoriu sacru conținând miraculoasele seve ale devenirii sale în timp, pe treapta cea mai de sus, acum de destin. Aici se găsesc germeii unei realități absurde și bolnave, care ne va marca destinul ca popor, o jumătate de secol: depozedarea țăranilor de pământ, colectivizarea forțată, cotele aberante, împușcarea cailor, deportările, arestările ca urmare a unor delațiuni; un lest întreg de nefericiri care i se vor impregna pentru toată viața în memoria minții și sufletului copilului de atunci—omului și veritabilului scriitor de astăzi, Horia Crios —care, prin această carte depune mărturie, parte a împlinirii datoriei ce și-a asumat-o.

Copil fiind, zice autorul, am surprins prin ceața roșie, mocnirea întunecată din ochii oamenilor și urmările acesteia: estomparea unui vitraliu—satul de odinioară. De câte ori am strigat cerului *Adjuva me*, ecoul glasului meu a căzut pe pământ sub formă de indiferență divină... Pe ecranul minții îmi apare bunicul; avea colții otrăviți ai șarpelui durerii adânc împlântați în ultimul să gând: "ce se va alege de viața voastră?"

Maestrul Horia Crios dă o cu totul altă interpretare jertfirii de către Manole a soției sale Ana în zidul mănăstirii. Blestemată parcă să nu poată fi terminată lucrarea, ceea ce oamenii înălțau pe timpul zilei, se năruia noaptea. Visul în care Manole află ce trebuie să facă pentru a izbândi este cutremurător. Când vor veni soțiile zidarilor să le aducă de mâncare, aceștia se legau prin jurământ că o vor zidi în construcția mănăstirii pe cea care va sosi prima. Din păcate, Ana—soția lui Manole- a fost aceea. Nu au împiedicat-o nici vântul, nici ploaia dezlănțuită să ajungă la locul unde va fi jertfită. Respectând jurământul, Manole o zidește pe Ana și pruncul ce-l purta în pânțe și miracolul are loc: meșterii termină de înălțat biserica. Visul meșterului dus la împlinire, îl determină pe autor să se gândească nu la Manole, ci la Ana, și la destinul pe care i l-a impus acesta, în care vede o faptă de neiertat. Oare de ce, se întreabă Horia Crios, dintre toate nevestele celor ce lucrau la ridicarea bisericii, și-a făcut apariția doar Ana, pe care ceilalți văzând-o, cu greu își ascundeau bucuria de a nu fi în pielea lui Manole, obligat să-și respecte jurământul asumat în comun. Prin viclenie, ceilalți au putut să-l eludeze. E drept, constată cu durere autorul, a rămas mănăstirea în picioare, a rămas minunea peste veacuri, dar totodată a rămas și blestemul Anei, al iubirii ei înnăbușită chiar în temelie: "Nu mai striga, Ană, că meșterul se aude doar pe sine și nebunia lui", clamează Horia Crios dând o altă interpretare legendei.

Extraordinara capacitate de a tâlcui printr-o paralelă anotimpurile ce compun anul, cu cele ce alcătuiesc viața unui om, ne clarifică modul cum a potentat autorul o parte din zestrea moștenită de la tatăl său. Este vorba despre cea care se referă la cât de importantă-i "înțelepciunea gândului, dar și la gândul înțelepciunii", realizând un superb poem în proză.

Cu o structură caleidoscopică, volumul *Bezmetic prin timp* îngăduie autorului abordarea multiplă și diversă a realităților sociale și umane, dintr-o perioadă nu tocmai fastă, din istoria neamului nostru. Horia Crios este un vajnic luptător, sincer și profund angajat în neutralizarea neomenescului din viața socială, urmărind victoria cât mai deplină a tot ce are puternice rădăcini în solul roditor al iubirii aproapelui. Titlurile capitolelor care alcătuiesc volumul sunt deosebit de sugestive, iată-le:

- *Bezmetic prin timp*;

- *Bizarerii*, în care facem cunoștință cu fenomene foarte bine creionate; în "România, aristocrata durerii", spune autorul, (Țara în care astăzi, o rețea de legi dictate de monstrul avid de bogății—Uniunea Europeană—ne-a legat de mâini și de picioare; românii, doborâți de datorii și de taxe sunt priviți ca niște sclavi. Curând ne vom întoarce la vremurile străvechi, când mamele își vor ascunde pruncii spre a-i salva de la moarte.)

- *Iisușii neamului*—Între aceștia el remarcă pe învățătorul Stelian Rădulescu, a cărui esențială calitate consta în a te determina să ajungi pe culmi nu împins de alții sau de norocul orb, ci prin tine însuși, însușindu-ți soarta titanului. Un alt dramatic episod al istoriei neamului nostru este surprins în povestirea "Nălucirea", unde facem cunoștință cu grupurile de rezistență ale românilor, organizate în munți, pentru a lupta împotriva hoardelor rusești care invadaseră țara, asuprind poporul. Iată un scurt fragment: "Înconjurați de ruși, sub rafale de mitralieră, se încăpățâneau totuși să nu cedeze. Dacă rezistau, aceasta se datora groazei rebelilor care auziseră de cruzimea hoardelor rusești, așa că pentru ei, moartea cu arma în mână, ca apărători, era mai ușoară decât moartea de cucerți."

O altă povestire din acest capitul, de-a dreptul halucinantă, îl are în prim plan pe Warșavski, personaj real ce dă și titlul povestirii. Acesta, ca înfățișare pare un monstru—mic, crăcănat, cu mâini lungi până dincolo de genunchi—dar și prin felul său de a se comporta "Ca șef peste nefericiții lipsiți de libertate și fără nicio speranță în viitor". Este vorba despre deținuții politici, deplasați pe jos, pe distanțe mari spre lagăre și care, când nu mai puteau continua drumul, erau bătuți cu sălbăticie și apoi împușcați: "În fața situației aceasta, Warșavski scoase revolverul. Deținuții au auzit două împușcături și apoi...nimic." Pagini cutremurătoare prin dramatism și realism, în care sunt înfățișate confruntările dintre cei considerați dușmani ai regimului adus de ruși, comunismul, și trupele de miliție, precum și josnicia unor indivizi cărora îți este rușine să le spui oameni; aceștia își vindeau camarazii, conștiința și țara.

Un scurt fragment edificator pentru forța de a înfățișa scene dure, care ilustrează indubitabilul talent al scriitorului Horia Crios:...Deodată, buturuga de cireș a prins a se mișca, s-a dat la o parte și, de sub pământ, a apărut tata. Când s-a îndreptat spre mine, un plâns greu mi-a înecat răsuflarea.

- Ridicați-vă și să mergem! Miliția și securitatea sunt pe urmele voastre.

- Doamne, am strigat eu, unde mai mergem acum?
- Le ieșim în întâmpinare, fiule!
- Dar cum să mergem în gura lupului?

(...)Trist, cu ton de reproș, tata l-a mustrat pe Grigore, șeful urmăritorilor:

-M-ai vândut așa cum l-a vândut Iuda pe Iisus, fiul omului. Nici nu se stinseseră bine vorbele sale, când Culaie, un argat al fostului boier Filip, l-a prins de rever pe Grigore și i-a împlântat cuțitul în piept, zicându-i:

-Asta-i pentru feciorul cel mic al boierului, copilul de șase ani pe care l-ai jucat în picioarele calului... Atunci m-am repezit să iau automatul unui soldat, când tata mi-a strigat, apropiindu-se:

-Lasă arma! Să ții minte, nu cu vărsare de sânge vom împlini legea noastră!

.....

-Cu bine, băiatul meu! Mi-a spus tata de pe scara avionului, punându-și casca de piele. Curând biplanul s-a înălțat, salutând cu o balansare a aripilor. De atunci nu l-am mai văzut. Doar vorbele lui sună și acum în mintea mea:

Ne vom întoarce într-o zi,
 Ne vom întoarce neapărat
 Vor fi apusuri aurii
 Cum au mai fost când am plecat!
 (*Lacrima din urmă*, pagina 51—52)

Continui cu menționarea celorlalte titluri de capitole, cu numirea câtorva generice ale povestirilor cuprinse în fiecare dintre acestea: Anton Holban, O altă Smaranda Creangă, Ironia sorții, Biata Dida, Premoniția, Vedenia, Oportunistul, Fiara roșie, Răzbunarea, Părintele Sultana—Sfântul de o sută de ani, Și ultima parte—Teatru --trei piese foarte concentrate, dense ca semnificații, pe teme biblice: Cel ce strigă în pustie, Nu eu voi pieri, Concursul.

Un merit aparte al autorului este acela de a ne edifica în privința felului de a fi al armânilor din Cadrilater. Sunt scoase în evidență trăsăturile care-i definesc: dârzenia, perseverența, demnitatea, libertatea ca valoare de foarte mare însemnătate.

În încheiere, îl felicit pe autor pentru această izbândă editorială și voi reproduce consemnarea lui Horia Crios, o caracterizare a ceea ce crede, sub semnul unei exigențe deosebite despre sine și împlinirile ce ar putea constitui bilanțul momentului de față, dar pe care-l poate îmbunătăți în continuare:

" Ca să nu-și rupă dinții mușcând ciolanul dezamăgirilor i-au pus un căluș de legi în gură și iată-l acum, la peste 60 de ani, un irealizat sau, mai degrabă, un ratat cu gânduri dușmane, despuiat de logică, zbătându-se în mlaștina neîmplinirilor. Nimeni și nimic nu-l va convinge că soarta i-a împărțit cu zgârcenie noroc. Zadarnică furie! Ar dori să ciugulească și el o fărână din raza fericirii, dar a rămas cu privirile agățate de groapa din tavan, deasupra căreia îmbietor, atârnă un laț...

- Vezi, doctore, acela e șnurul de la punga cu galbeni dăruită mie de tata!"

(**Geo Călugăru**, Membru USR)

L-am cunoscut pe Horia Crios la *Cenaclul Literar ing* unde, de o bună perioadă, a devenit o prezență activă. Cazul lui contrazice, cu argumente solide, pe cei ce subapreciază așa-zisul „gen minor” de literatură unde s-ar înscrie și proza scurtă. Scrierile sale, de mică întindere, dar grele în conținut, surprind prin tematica lor, de la cazuri din istorie, din literatură la întâmplări din prezent, de cele mai multe ori autorul plasându-se pe poziția opusă celei convenționale. Are o gamă stilistică foarte largă, de la abordări de o duritate feroce la cele mai duioase povestiri.

În cartea *Bezmetic în timp* are o lucrare tuburătoare referitoare despre Legenda Meșterului Manole, unde susține cauza Evei. Există o mulțime de lucrări în care este preamărit sacrificiul lui Manole, dar este vorba de un sacrificiu indirect, adevăratul sacrificiu, fizic, fiind cel al Evei, rezultatul ambelor sacrificii contribuind la clădirea unei biserici trainice.

Dacă trecem de la biserica clădire la biserica instituție, spațiul de discuție se deschide deodată spre o problemă mult mai largă, cea a sacrificiului biblic al animalelor în folosul ideatic al divinității, dar în realitate, în favoarea omului. Cu ce drept?...

În acest context vine a treia carte a lui Horia Crios, *Povești bâzâite, iar unele miorlăite*, ediție electronică, tratează relația dintre om și animale, chiar cu plante, de pe picior de egalitate. Volumul conține lucrările *Doctorul și Baba Hârca*, *Povestea bătrânului înțelept*, *Cărăbușul (1)*, *Cărăbușul (2)*, *Jurământul pisiului*, *Prietenia*, *Rătăcit lângă un luminiș*, *Stejarul*, unde duioșia este la ea acasă. (**Nicolae Vasile**, scriitor și jurnalist, redactor șef revista *Literar ing*)

A bântui prin memorie. „Bezmetic prin timp” de Horia Crios, scriitor de origine armân, cu rădăcini în Munții Pindului, exprimă viziunea autorului despre lumea prin care a trecut, despre oameni, destine, situații-limită. Istoria recentă și cea contemporană a omului scriitor – procesul său, în lumină juridică – se reflectă într-o privire de revoltă acerbă, amară, acută în descifrarea unor mesaje recurente din trecutul unei comunități pe care am putea s-o considerăm crepusculară doar dacă nu-i cunoaștem vârfurile de lance... dârze, puternic ancorate în memoria ancestrală, în simbologia menită să ducă mai departe o zestre și o rostire...

Așadar, trei volume de proză scurtă, titrate identic de către Horia Crios – *Bezmetic prin timp* – conțin povestiri, portrete, schițe, câte o caligrafie lirică; urme de trupuri abătute în țărână, de sânge pe custură, pe jungher, câte o moarte absurdă a unei fete ne iubite, sau un scâncet de copil înfricoșat *Adjuva me*. Gesturi cu semnificație puternică dar epurate... austere... ca în iconografia bizantină.

(...)Totuși, ca o punere în abis și interpretarea iconoclastă a mitului Manole, constructorul de la Curtea de Argeș întoarce, cu cel puțin 180 de grade perspectiva/ viziunea despre viață și roluri social-afective, între bărbat și femeie. Autorul impune în acest caz o atitudine de polemist, empatia față de ființa jertfită/ victima inocentă constituind încă din incipitul cărții un protest în sensul vanității din *Eclesiast*, întrucât niciodată nimic nu poate fi – în ordinea a ceea ce creează *omul-homo-faber* comparat cu ființa vie, cu femeia desprinsă dintr-o anume coastă a lui Adam de Creatorul Însuși al lumii.

(...)Crios și Horia. Un răzvrătit justițiar, consacrat de istorie (Horea). Naratorul acestor pagini îl afirmă pe Horea ca justițiar și deopotrivă un iubitor de viață, un fel de Zorba armân, un fluieră-vânt de pagubă... Horia, nume de botez, de încreștinare, nu cunosc în ce măsură este răspândit la armâni, dar, pentru noi, el este predestinat experiențelor.

A păți ca Stan Pățitul, a pătimi. A fi pătimaș prin revoltă, iubire de frumos, de dragoste, de viață, de călătorie... Cât despre „a fi bezmetic”, a se considera astfel...

(**Tatiana Rădulescu**, scriitor, membru USR, Note de lectură)

Magnetismul expresiei în proza memorialistică. Horia Crios, cu *Bezmetic prin timp*, vol. II, ne invită să participăm la viziunea unui vitraliu care se sparge și devine prin fiecare părticică o hologramă a universului său. Prin această reprezentare, noi cititorii ne situăm în proximitatea metaforei regizorale a cineastului care a realizat filmul de mare impact al anilor 70, *Blow up*.

(...)Mandatul testimonial este primul fapt pe care îl invocăm drept argument, apoi necesitatea naratorului, dar și a omului, implicit, de a recompune din bucăți magnificul vitraliu, ca și cum deodată, lichefiat și cu o moliciune de plastilină, bucată cu bucată, imaginile din sticlă colorată ar putea adera, precum ceasurile plate ale lui Salvador Dali... Gama estetică minoră/ onirică, umorul negru, delirul/ trăirile convergente – melancolia, cruzimea, setea justițiară, frica, inițierile teribile asistând la o crimă sau abuz asupra unui nevinovat, viziunea unui mort familial (prezumăm un strămoș – ca dintr-un trib arhaic) pe cale de a reveni din țărână într-o formă intermediară și cu atât mai terifiantă. Toate acestea la un loc dau sugestia unei condiții specifice personajului în situații-limită; probabil că și asumată de acest călător mai mult sau mai puțin împlinit, dar la modul cel mai teribilist călător, bezmetic prin timp, școlar al durerii sau om revoltat...

(...)Prozele celui de-al doilea volum semnat de Horia Crios îmi apar ca fiind mai puternice în expresia lor, evidențiază o stringență abruptă a scriiturii.... o altă vârstă și autenticitatea, în primul rând, a naratorului care nu se mai deghizează – se lasă perceput, palpat de senzorii cititorului ipocrit și frate al său, se sincronizează cu cel care a trăit și mărturisit propriile experiențe... ori substitutul lor simbolic. (**Tatiana Rădulescu**, scriitor, membru USR, *Literar ing*, nr. 34, 2021)

„Bezmetic în timp” de Horia Crios este o carte tulburătoare, scrisă de un autor experimentat la care fiecare frază conține idei și nu doar vorbe, precum fac destui scriitori de azi.

Cartea înmănunchează proză scurtă, pagini de teatru scurt, dar aș zice că și eseuri sadea despre viață, despre ce-a fost trăit adânc și nu superficial. Este un fapt această carte apărută în editura Paco, o reflexie la întâmplările bune ori ades rele din viața fiecăruia. Amintirea este prilejul și esența scrierii. Iată de ce Horia Crios este un autor de luat aminte pentru că acestuia nu îi plac doar jocurile cuvintelor. El scrie adânc, cu reverberații în sufletul cititorului, căci multe se pot potrivi tuturor. Excelsior! (**George Canache**, scriitor și jurnalist, *Turism și afaceri*, Decembrie, 2014)

Extrase din operă

Povestea bătrânului înțelept

Motăneii Capone și Ziurel de Ziuă se născuseră în casa unui înțelept care, din copilărie, iubea nespuse de mult pisicile. Când Capone a împlinit două luni, era mai înalt decât fratele său Ziurel, părând și mai în vârstă. Avea un cap mare și rotund iar coada, ei bine, coada era ca de vulpe. Într-o zi, Bătrânul Înțelept i-a chemat pe cotoi și le-a spus:

– Băieți, vreau să vă învăț multe din tainele filosofiei, istoriei, geografiei, plus câte ceva despre tehnicile de supraviețuire. Poate că învățăturile mele vă vor fi de folos; viața e plină de ciudățenii... Zis și făcut. Motăneii era ageri la minte și dornici să afle lucruri noi. Au învățat câteva tehnici de luptă, graiul păsărilor, al animalelor și tot ce a crezut Bătrânul Înțelept că le va fi necesar în viață. Nu de puține ori auziseră de la bunul stăpân și prieten: cu cât știi mai multe, cu atât ești mai protejat împotriva necazurilor vieții; cu toate astea, se spune că unde se află multă știință este și mult necaz și cine cunoaște multe are și multă durere. După ce nu voi mai fi, să plecați în lume; eu propun în Grecia, la prietenul meu, starețul Manolakis, de la Sfântul Munte. Dacă doriți să vă căutați norocul în alte zări ale lumii, nimic nu vă reține. Totuși, înainte de-a pleca, uitați-vă în sertarul de jos al bibliotecii; am în el scrisori de la cunoscuți din toată lumea. Dacă ați ales destinația, luați cu voi plicul primit de-acolo; când ați ajuns, căutați persoana care mi l-a expediat și omul acela vă va ajuta necondiționat... Nu mult după această discuție, Înțeleptul i-a strigat pe Capone și pe Ziurel de Ziuă, care au venit în fugă:

– Prieteni, mi-e cam frig, n-ați vrea să vă culcați lângă mine în această seară ca să-mi țineți de cald?

– Cum să nu, au răspuns motanii și s-au cuibărit la pieptul bătrânului.

În dimineața zilei următoare mâna Înțeleptului nu le-a mai mângâiat, ca de obicei, blănița și Capone a înțeles că bunul stăpân, mentor și prieten... murise.

– Mă tem că s-a întâmplat ceva îngrozitor cu tăicuțul nostru, zise încet.

– Ce s-a întâmplat, întrebă Ziurel, întinzându-se.

– Nu mai este... A murit!

Gândurile motanilor erau acum o lume de umbre și amintiri în dimineața care strălucea precum argintul. Totodată se simțeau descumpăniți de nepăsarea Naturii.

– Capone, durerea noastră pare un dușman de temut; va trebui să luptăm cu noi înșine și să-l învingem!

Trist, și-a pus boticul pe fruntea Înțeleptului într-un ultim sărut, apoi și-a rotit ochii prin casa în care petrecuseră niște ani minunați.

– Alerg la preot; tu gândește-te cine ar putea să ne ajute, că noi singuri nu ne vom descurca... Sunt multe de făcut...

După plecarea lui Ziurel, Capone s-a urcat pe pat, lângă *tăicuțul său *și, cu lacrimi în ochi, prinse a-i săruta mâinile. Vai de mine, era să uit lumânările; dintr-un salt a fost pe dulap, alegând patru lumânări mai groase și vreo douăsprezece mai subțiri. A tras un scaun la marginea patului și, într-o cană cu vin a pus cele patru lumânări pe care le-a aprins. La lumina acestora, chipul bătrânului înțelept părea viu. Motanul ofta de ți se rupea inima :

– Tăicuțele drag, tăicuțele drag, mâinile tale sunt atât de reci...Și fruntea-ți este rece ca marmura...Aș vrea să-ți dau viață de la mine dar nu știu cum să fac...Sunt un biet motan, nu cunosc arta medicinei...

– Nimeni nu poate face asta, fără doar bunul Dumnezeu! Nici măcar acest foarte înțelept prieten al meu...

Speriat, Capone se întoarce către ușa în cadrul căreia stătea ...părintele Manolakis, venit de la Sfântul Munte cu treburi la Patriarhie și , bineînțeles, nu putea să vină la București fără să-și viziteze prietenul din copilărie.

– Părinte, pot să întreb ceva pe sfinția voastră?

– Da copile, și de voi putea, te-oi lămuri...

– Părinte, la ce i-a folosit să adune atâta înțelepciune dacă a fost singur toată viața?

– Grea întrebare fiule și mai greu răspunsul. Dar uite că vine Ziurel de Ziuă însoțit de părintele Caramihai.

– Domnul fie cu voi...Ei, dar ce văd, părintele Manolakis!

– Chiar el, sfinția ta, chiar el, zise preotul de la Sfântul Munte, îmbrățișându-l pe părintele Caramihai. Ce zodie fără milă a făcut să ne adunăm iar, toți trei, sub același acoperiș... Da, ca pe vremea copilăriei, la părintele Sultana. Din păcate, cel mai bun dintre noi s-a prăpădit și uite, au rămas copiii singuri... Mi-e tare milă de ei!

– Sfințiile voastre nu doresc să bea un pahar de vin?Tăicuțul păstra o sticlă veche, veche, tocmai pentru revederea despre care vorbea cu multă bucurie. Spunea că vă veți întâlni toți trei, la 50 de ani după absolvirea Seminarului.

– Da, Capone, prietenul nostru n-a terminat Seminarul, dar pe Dumnezeu nu l-a uitat! Să știți că părintele Sultana, pe acest prieten trecut acum în lumea dreptilor, l-a iubit cel mai mult. Atât eu cât și părintele Manolakis am primit câte o sticlă identică de la preabunul preot Sultana. Le vom destupa la la mormântul tăicuțului vostru, cu ocazia pomenirii de un an.

– Copii, dorința prietenului meu era să vă iau la mine, în Grecia... Cum nu mai am treburi la Patriarhie, mă voi ocupa de vânzarea casei, dar dacă doriți s-o păstrați... Gândiți-vă bine, este timp.

- Greu s-o vindem, greu s-o lăsăm de izbeliște. E casa-n care noi am copilărit, și...Dar faceți Sfinția voastră cum credeți că e mai bine.

Buruieni, atât mai rămâne din visele noastre...murmură, șergându-și lacrimile, starețul Manolakis.

Profil de autor realizat de **Nicolae VASILE**